

Persones refugiades, pàtria, consciència de classe i gènere, desobediència i boicot. L’activista palestina ha estat a la Fira Litoral de Barcelona.

Leila Khaled no ha tornat a la seva terra, Haifa, des que quan tenia 4 anys, juntament amb la seva família, es va veure obligada a abandonar Palestina l’any 1948 (any de creació de l’Estat d’Israel) per establir-se als camps de refugiats del Líban. Als 15 anys es va unir a la Fundació del Moviment Nacionalista Àrab, precursor del Front Popular per l’Alliberament de Palestina (organització política laica i d’esquerres palestina).

El 1969 i el 1970 va protagonitzar el segrest de dos avions per tal de cridar l’atenció internacional de l’ocupació militar que patia Palestina. El primer resultà tot un èxit, i el segon, degut a la intervenció de les autoritats israelianes, acabà amb la mort del seu company i ella fou detinguda a Londres. Posteriorment fou alliberada a través d’un intercanvi de presoners, i des d’aleshores viu a l’exili. Actualment segueix participant de la lluita del poble palestí a través de les organitzacions Front Popular per l’Alliberament de Palestina, el Consell Nacional Palestí i la Unió General de Dones Palestines.

No exempta de polèmica mediàtica i impediments polítics, Khaled ha estat aquesta setmana a Barcelona, convidada a participar a la [Fira Litoral](#). Aquest diumenge, 14 de maig, l’espai Fabra i Coats, a Sant Andreu, rebia a l’activista amb l’ovació de 900 assistents, per escoltar el seu parer sobre el conflicte entre Israel i Palestina. El periodista i documentalista valencià, David Segarra, autor del llibre “Viure morir i nàixer a Gaza” (2014) va conversar amb Khaled durant gairebé dues hores, partint de la seva obra, l’autobiografia de l’entrevistada “Leila Khaled, el meu poble viurà. Autobiografia d’una revolucionària” (1973, reeditat el 2014 per [Tigre de paper](#) en català) i conflictes internacionals d’ahir i d’avui.

“Nosaltres estàvem disposats a compartir pa, aigua i sal, i se’ns va castigar amb l’expulsió de la nostra terra”.

Khaled va agrair que Barcelona hagi condemnat l’aperttheid israelià, pel que 1.500 palestins i palestines estan empresonades en presons d’Israel. Algunes d’aquestes porten gairebé 30 dies en vaga de fam en protesta per la privació de la seva llibertat per raons polítiques. En referència al “nakba”, l’inici de l’èxode palestí per la creació de l’Estat israelià el 1948, Khaled opina que “(els palestins) som un poble que ha patit el tsunami sionista amb el suport de les forces colonialistes que ens han robat i expulsat de la nostra terra. Ens han deixat orfes. Per això tenim l’obligació de lluitar per viure”.

Segons l’activista, “nosaltres estàvem disposats a compartir pa, aigua i sal i se’ns va castigar amb l’expulsió de la nostra terra. Malgrat l’Estat israelià ens prohibeixi recordar el nostre patiment, no renunciarem mai a tornar a casa”. Sota el mandat britànic de Palestina, gairebé un milió d’àrabs van haver de refugiar-se a països veïns com el Líban, Síria, Transjordània, Egipte i Iraq. Per a Khaled, “els palestins no definim les persones per la seva religió, sinó per la seva identitat nacional”, al que afegeix que “el racisme sionista s’ha beneficiat dels crims perpetrats pel nazisme durant la Segona Guerra Mundial per voler fer-se amb el monopoli del patiment. No fa cas del patiment que ocasiona amb la seva repressió al poble palestí. Han reclutat la religió per a fins polítics”.

“Anem on anem, els refugiats sempre portem la nostra pàtria, Palestina, al cor”.

L’entrevistada assenyala que el món ha participat en aquest crim, en l’establiment dels jueus a Palestina i en el foment de l’odi. “La pàtria requereix que oferim sacrificis per reparar l’opressió històrica comesa durant 70 anys”. Afirmar que “no som refugiats que necessitem tendes, roba de segona mà, aliments... d’Occident. Aspirem al retorn i a la llibertat”. Abans de la catàstrofe, segons Khaled, Palestina era una terra d’acollida on les taronges dels veïns no ens eren prohibides. “Anem on anem, els refugiats sempre portem la nostra pàtria, Palestina, al cor”.

“La mare ens partia en dues parts el llapis i la goma d’esborrar per compartir amb el meu germà”.

La consciència de classe, de gènere i la formació

Khaled va aprendre a veure el seu entorn amb una nova mirada gràcies a una lliçó de la seva mare, que li va fer veure que hi havia companys d’escola provinents de les zones rurals del sud del Líban, que es trobaven en pitjors condicions que ella, que estudiava en una tenda. “La mare ens partia en dues parts el llapis i la goma d’esborrar per compartir amb el meu germà. Viure sempre amb la meitat va tenir una repercussió cabdal a la meua vida”.

El poble palestí refugiat té una taxa del 98% d’alfabetització tot i les condicions precàries i els bombadejos patits. És una missió nacional. “El poble palestí ha assolit bons nivells d’alfabetització perquè la Nakba els ha dirigit al coneixement, per viure una vida digna”. “No aconseguiran que el poble palestí sigui ignorant, és la nostra millor arma”.

“A l’atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona, de classe baixa i nació oprimida. I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel”, deia Maria Mercè Marçal. Una cita amb la que Khaled afirma sentir-se identificada. “Malgrat ser pobre i oprimida, tinc la força per ser lliure i estic orgullosa de ser dona”.

La lluita i les armes

La mort del líder de la Revolució Cubana Che Guevara el 1967 va impactar entre els partidaris del Moviment Nacionalista Àrab (MNA), que tenien presents les notícies que els arribaven d’altres països oprimits per règims imperialistes. “Vaig plorar molt quan va morir el Che, com si hagués perdut un fill”. La Revolució Cubana es va convertir en referent per la incidència sobre l’alliberament de qualsevol poble oprimat.

“Havíem de fer sonar la campana perquè la comunitat internacional s’adonés de la situació opressiva que vivíem a Palestina”, assegura Khaled en referència a la seva participació activa en el segrest de dos avions, un el 1969 i l’altre el 1970. “Encara avui recordo una imatge fins aleshores desconeguda per a mi: veure Palestina des del cel per primera vegada”. El missatge al món era clar: l’alliberament dels presoners palestins tancats a presons israelianes. “L’operació tàctica va ser efectiva perquè vam aconseguir l’alliberament de presos i posar el conflicte en coneixement internacional”.

Per a Khaled, a l’Alcorà i a l’Atorà hi diu que qui salva una vida, salva la humanitat, però “els victoriosos són qui escriuen la història i tot és una interpretació. Per a mi, qui mata sense justificació és com si matés a tothom”. “No tinc esperança vers la religió ni en el que diuen els llibres monoteistes. A quin Déu adoren els qui maten en nom d’Alà? El sionisme ha utilitzat la religió per justificar la seva presència a Palestina”.

Desobediència i alliberament

Nelson Mandela li havia recomanat al mandatari palestí Iàssir Arafat que no negociés per fases, sinó d’una sola vegada, per evitar l’aperttheid. Arafat no va seguir les indicacions del líder sud-africà. És el que recorda Khaled quan l’any 2006 va conèixer al primer president sud-africà escollit per sufragi universal a les primeres eleccions nacionals no racials de la història del país.

“No és una qüestió d’odi o estima, sinó del dret a ser amos de la nostra terra”

“Israel i els Estats Units no van boicotejar l’aperttheid. Boicotejar l’opressió ha de ser una cultura”. Khaled es pregunta qui odia i com s’origina l’odi. “És qui ocupa una terra qui odia. Ells maten als nostres fills al carrer mentre nosaltres lluitem per tornar a casa. No és una qüestió d’odi o estima, sinó del dret a ser amos de la nostra terra”. L’activista aposta per la desobediència com a forma legítima per a l’alliberament social i nacional d’un poble. “Cada poble ha de tenir present la seva història. No oblideu la dictadura feixista de Franco. Agafar les armes, aleshores, fou legítim”. “Els pobles tenen dret a lluitar contra els tirans per la justícia i la igualtat social”.

“L’Estat israelià acusa d’antisemita a tothom que critica les seves polítiques opressores i així segueix vulnerant les convencions internacionals”. D’aquí que s’hagi impulsat la campanya [BDS \(Boicot, Desinversió i Sancions\)](#). Khaled s’ha dirigit als activistes del BDS: “no tingueu por; esteu defensant la veritat i la legitimitat”. “La veritat és que el sionisme fou declarat com a racisme per l’ONU el 1975”.

La Palestina que somnia Leila Khaled

“Pretenem viure amb dignitat per a que la vida tingui valor”. Khaled preveu que quan els palestins arribin al poder, “jueus i palestins viuran en democràcia, sense desigualtats en drets i deures. El sistema socialista és el règim més just per a tota la humanitat”.